

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА СПРАВА

спеціальність		обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма		факультет	біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

КОРОБКОВА ГАННА ВОЛОДИМИРІВНА

Вища освіта – Харківський національний автомобільно-дорожній університет, спеціальність інженер-еколог.
Науковий ступінь – кандидат географічних наук, 11.00.11 – конструктивна географія та раціональне природокористування
Вчене звання – немає
Досвід роботи – більше 5 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 7 методичних розробок;
співавторка 2-х монографій;
учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380979291050	електронна пошта	korobkova.ann@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	сформувати у здобувачів базові знання про основну оболонку Землі – атмосферу, взаємодію з іншими оболонками Землі, будову атмосфери, основні метеорологічні величини, методи їх спостережень, фізичні процеси, що відбуваються в атмосфері, закономірності формування погоди та клімату, різноманіття клімату Землі.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий; контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВИТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>Здатність аналізувати структуру, функціонування та цінність природних комплексів і територій, що підлягають заповіданню та особливій охороні.</p> <p>Здатність обґрунтовувати створення та розширення об'єктів і територій природно-заповідного фонду з урахуванням екологічних, соціально-економічних і правових аспектів.</p> <p>Здатність розробляти та впроваджувати заходи з охорони, відтворення та збереження біорізноманіття на заповідних територіях.</p> <p>Здатність здійснювати екологічний моніторинг і оцінювання стану природно-заповідних об'єктів, визначати рівень антропогенного навантаження.</p> <p>Здатність застосовувати норми природоохоронного законодавства та міжнародних угод у сфері функціонування природно-заповідного фонду.</p>	Програмні результати навчання	<p>Здатність аналізувати природні комплекси та екосистеми з метою визначення їх природоохоронної цінності та доцільності заповідання.</p> <p>Здатність обґрунтовувати створення, функціонування та розширення територій і об'єктів природно-заповідного фонду.</p> <p>Здатність розробляти заходи щодо охорони, відтворення та збереження біорізноманіття на заповідних територіях.</p> <p>Здатність здійснювати екологічний моніторинг, оцінювати стан природних екосистем та прогнозувати зміни під впливом природних і антропогенних чинників.</p> <p>Здатність організувати раціональне використання природних ресурсів у межах територій природно-заповідного фонду з дотриманням режиму охорони.</p> <p>Здатність застосовувати норми національного природоохоронного законодавства та міжнародних конвенцій у сфері заповідної справи.</p> <p>Здатність здійснювати еколого-освітню та просвітницьку діяльність щодо збереження природної спадщини та формування екологічної свідомості суспільства.</p>
-------------	--	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ.

Лекція 1.	Природно-заповідна справа і її місце в геосозології	Практичне заняття 1	Географічна мережа природних і біосферних заповідників та національних природних парків України	Самостійна робота	Ознайомитися з об'єктом і предметом природно-заповідної справи, її завданнями та місцем в геосозології. Ознайомитися з історією розвитку природно-заповідної справи в Україні у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.. Вивчити функції природно-заповідних територій та ознайомитися з моно- і поліфункціональною концепцією заповідної справи
Лекція 2.	Розвиток природно-заповідної справи в Україні	Практичне заняття 2	Географічні дослідження у заповідниках і національних парках		
		Практичне заняття 3	Наукові дослідження на природно-заповідних територіях. Програма "Літопису природи"		

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНА СПРАВА В УКРАЇНІ

Лекція 3.	Структура природно-заповідного фонду України.	Практичне заняття 4	Регіональні програми та робочі схеми формування екологічних мереж	Самостійна робота	Ознайомитися зі структурою природоохоронної служби та змістом основних законів у галузі природно-заповідної справи. Вивчити порядок створення та проектування територій ПЗФ та структуру екологічної мережі України (національний рівень), ознайомитись зі змістом основних законів, забезпечують її формування в Україні та проблеми збереження біорізноманіття і ландшафтів та сталого розвитку. Ознайомитися з напрямами міжнародної співпраці України у природно-заповідній справі та вивчити класифікації природнозаповідних територій МСОП.
Лекція 4.	Організаційно-правові засади ведення природно-заповідної справи.	Практичне заняття 5	Проблеми збереження біорізноманіття і ландшафтів та сталого розвитку		
Лекція 5	Створення та проектування територій природно-заповідного фонду України.	Практичне заняття 6	Природно-заповідні категорії країн Європи і світу		
		Практичне заняття 7	Динаміка заповідання адміністративно-територіальних одиниць України упродовж ХХІ ст.		
Лекція 6	Проблеми збереження біорізноманіття і ландшафтів та сталого розвитку	Практичне заняття 8	Природоохоронні території світу: сучасний стан, динаміка, географічний розподіл		
		Практичне заняття 9	Природоохоронні території світу: аналіз сучасної класифікаційної структури за окремими регіонами		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Заповідна справа в Україні: навчальний посібник / За заг.ред. М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. К.: Географіка, 2003. 306с.
2. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа. Підручник / Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2024. 392 с.
3. Фурдичко О.І. Заповідна справа в Україні: підручник / О.І. Фурдичко, В.К. Сівак. Чернівці: Зелена Буковина, 2005. 336 с
4. Проць Б.Г. Експрес-оцінка стану територій природнозаповідного фонду України та визначення пріоритетів щодо управління ними .Львів: Гриф Фонд, 2010. 92 с.

Методичне забезпечення

1. Збірник методичних матеріалів з питань рекреаційно-туристичної діяльності на територіях природно-заповідного фонду. К., 2011 272 с
2. Заповідна справа в Україні: навчальний посібник / За заг.ред. М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. К.: Географіка, 2003. 306с.
3. Попович С.Ю. Природно-заповідна справа: навч. посіб. / С.Ю. Попович. К.: Арістей, 2007. 480 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.